

3 mai 2016

48 nr. 181

A V I Z
la proiectul de lege privind modificarea și completarea
Codului contravențional al Republicii Moldova
nr.218-XVI din 24 octombrie 2008

(nr.137 din 04.04.2016)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege specificat în titlu și expune următoarele considerații.

Proiectul supus avizării a fost înaintat de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărîrea nr.354 din 30 martie 2016, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Conform notei informative, proiectul a fost elaborat în vederea excluderii deficiențelor atât de ordin teoretic, cât și practic ale normelor, identificate de la momentul intrării în vigoare a Codului și pînă în prezent.

Referitor la conținutul propriu-zis al proiectului atenționăm asupra următoarelor.

La art.I:

La pct.2, în modificarea de la art.16 alin.(2), prin introducerea art.88 alin.(1), se propune instituirea răspunderii minorului pentru aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe. În viziunea noastră, articolul respectiv prezumă atragerea adultului pentru aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe. De asemenea, urmează a se specifica și alineatele din art.204 pentru care vor fi trași la răspundere minorii, deoarece minorii nu pot fi conducători ai mijloacelor de transport și nici persoane responsabile de aprobarea ieșirii în cursă a unității de transport de pe teritoriul gării.

Prevederea de la **pct.3** trebuie să urmeze după cea de la **pct.4**.

La pct.11 urmează a fi unificată terminologia: ori 12 luni în alin.(2), ori 1 an în alin.(7). Pe lângă aceasta, majorarea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale de la 3 luni la 1 an pare a fi exagerată. Spre exemplu, în Ucraina acest termen este de 2 luni, în Republica Belarus – 2 luni, în Federația Rusă – 2 luni (pentru contravențiile examinate de judecător – 3 luni, pentru un număr limitat de contravenții – 1 an), în România – 6 luni de la data săvîrșirii faptei. Pe lângă aceasta, și Recomandarea nr. R (91) 1 a Comitetului de Miniștri al Consiliului

Europei din 13 februarie 1991 privind sancțiunile administrative la principiul 4 prevede aplicarea unui termen rezonabil pentru acest tip de răspundere.

La pct.36 sancțiunea urmează a fi separată de dispoziție.

Prevederile de la **punctele 44, 48, 51, 52, 54, 55, 57, 59 și 71** urmează a fi coordonate cu cele de la art.I din proiectul de lege nr.469 din 16.11.2015 pentru modificarea unor acte legislative, care se află în proces de examinare în Parlament.

La pct.50 nu este clar care ar fi pericolul social în cazul pășunatului în comun al diferitor specii de animale și de ce un așa pășunat ar fi ilegal. În cazul acceptării, ar trebui de creat condițiile necesare, fie prin obligarea autorităților administrației publice locale să delimiteze pășunile pentru fiecare specie de animale, fie prin altă soluție propusă de autor.

La pct.60 sintagma „Capitolul IX” se va exclude ca fiind de prisos.

La pct.61, în titlul art.159 și la lit.a) din alin.(1) conjuncția „și” se va substitui prin conjuncția „sau” pentru a separa avaria de incident, iar la lit.b) din același alineat cuvântul „organismul” se va scrie corect – „organul”, ca și la pct.64.

La pct.62, în titlul art.161 conjuncția „și” se va substitui prin conjuncția „sau” ca și în dispoziția articolului. De asemenea, se va utiliza un termen unic: ori în pct.62 se operează cu termenul „vieții omenești”, iar la pct.64 – „viața oamenilor”; la pct.64 – în alin.(1) „amenajare”, iar în alin.(2) – „construcție”.

La pct.68, în alin.(1) al art.177 se va separa lit.o) propusă pentru completare de sancțiune prin completarea înainte de sancțiune cu propoziția „sancțiunea va avea următorul cuprins:”, deoarece sancțiunea se referă la toate literele nu doar la cea care se propune pentru completare. În sancțiunea de la lit.i) a alin.(2) propusă spre completare sintagma „în toate 3 cazuri” se va scrie corect – „în toate cazurile”, precum e scris în textul Codului. Ar fi de dorit și în sancțiunea de la lit.j) să se procedeze similar.

La pct.74, avînd în vedere că „viticol” este distinct de „pomicol”, conjuncția „și” dintre ele se va substitui prin conjuncția „sau” atît în titlul, cît și în dispoziția art.185.

La pct.79, în alin.(2) al art.189¹ sintagma „cantități mici” se va scrie corect, așa cum este definită în art.18 din Cod – „proporții mici”.

În titlul art.189³ conjuncția „și” se va substitui prin conjuncția „sau”, așa cum prevede și dispoziția articolului respectiv. Obiecția se referă și la articolele 189⁶ – 189¹⁰ și 189¹².

La pct.85, în sancțiunea de la art.196 alin.(11) sintagma „sau juridice” se va exclude și se va indica separat, dacă se dorește instituirea răspunderii persoanei juridice pentru contravenția respectivă, așa cum este structura întregului Cod.

La pct.86 sintagma „Capitolul XI” se va exclude ca fiind de prisos.

La pct.87, în viziunea noastră, sancțiunile de la art.197 alin.(1) și (2) ar trebui să difere, deoarece se referă la vehicule diferite. În același articol dispozițiile alineatelor (5) și (7), precum și alineatele (11) și (12) se dublează. De asemenea, urmează a fi concretizată dispoziția de la alin.(15) care este expusă ambiguu.

La alin.(18) sancțiunea urmează a fi expusă în succesiunea general acceptată.

La alin.(19) se face trimitere greșită, deoarece art.84 din Codul transporturilor rutiere conține doar șase alineate.

Dispozițiile alineatelor (20) și (21) urmează a fi expuse explicit.

Alin.(23) conține două sancțiuni de mărimi diferite, urmează a fi selectată doar una.

La fel și sancțiunea de la alin.(24) urmează a fi expusă explicit, deoarece nu este clar ce se are în vedere prin sintagma „în ambele cazuri, dreptului de utilizare”.

La pct.90, în art.199⁵ în sancțiunea de la alin.(3) sintagma „pentru persoana” se va substitui prin sintagma „aplicată persoanei”.

În titlul art.199⁸ sintagma „și iernaticelor” se va substitui prin sintagma „sau a iernaticelor”, iar în alin.(2) sintagma „și ale căpeteniei” – prin sintagma „sau ale căpeteniei”.

La pct.92 atenționăm că art.203 din Cod conține doar două alineate, alin.(3) fiind abrogat prin Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.124/29.05.2015.

La pct.103, sancțiunea de la alin.(2) după ultimul cuvânt „contravenționale” se va completa cu cuvântul „aplicată”. Această obiecție se referă și la **pct.104**.

La pct.111, în dispoziția alin.(4) sintagma „ori dovada” se va scrie „sau dovada”, așa cum e scris în dispoziția alin.(2) și în pct.112.

La pct.115 nu este clar de ce în titlu rămâne cuvântul „leziuni”, iar în dispoziția alin.(2) acesta se substituie prin cuvântul „vătămări”.

La pct.117, dacă s-a dorit introducerea și a ciclomotoriștilor, atunci așa și să se scrie, dar nu prin substituirea motocicliștilor. Pentru informare, potrivit art.1 din Legea privind siguranța traficului rutier nr.131/07.06.2007, ciclomotorul este diferit de motocicletă: primul dezvoltă prin construcție o viteză maximă de 45 km/h, iar cel de-al doilea – de peste 45 km/h.

La pct.122 considerăm că alineatele (10) și (11), care conțin aceleași sancțiuni, propuse spre completarea art.250 din Cod ar putea fi comasate într-un singur alineat, în dispoziție indicându-se la general – „organele abilitate”.

Prevederile de la **punctele 143** (alin.(3) al art.277), **151** și **210** urmează a fi coordonate cu cele de la art.XXII din proiectul de lege nr.108 din 17.03.2016

pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care se află în proces de examinare în Parlament.

La pct.148, completarea propusă în titlul art.284 urmează a fi suplinită în final cu conjuncția „și”. Iar propunerea de completare cu alineatele (5)-(10) urmează a fi substituită cu „(5)-(11)”, deoarece se propune completarea și cu alin.(11).

La pct.165, sintagma „pe tot parcursul” se va substitui prin cuvântul „textul”.

La pct.166, sintagma propusă a fi substituită se conține în dispoziție, dar nu în sancțiune. Pe lângă aceasta, și cuvântul „aflat” va trebui substituit prin cuvântul „aflată”. Atragem atenția că și în sancțiune se conține sintagma „cetățeanului străin sau apatridului”.

La pct.170 urmează a fi coordonate propunerea pentru lit.g) de la alin.(1) cu cea de la lit.c) de la alin.(2). În primul caz se propune substituirea sintagmei „organismul național de metrologie” prin sintagma „Institutul Național de Metrologie”, iar în al doilea caz – prin sintagma „Autoritatea centrală de metrologie”.

La pct.175, din dispoziție urmează a fi exclusă sintagma „fizice sau”, deoarece în sancțiune figurează doar „persoanei juridice”.

La pct.196, propunerea pentru lit.u) de la alin.(2) urmează a fi în concordanță cu cea de la alin.(3¹), deoarece în primul caz se operează cu sintagma „acțiunile ilicite”, iar în al doilea caz – cu sintagma „acțiunilor sau inacțiunilor”.

La pct.197, în alin.(7) al art.385 terminologia utilizată nu este uniformă, așa cum stabilește art.19 lit.e) din Legea privind actele legislative nr.780/27.12.2001. Astfel, într-un caz se operează cu termenul „instanță de judecată”, iar în altul – cu termenul „instanță judecătorească”. Ținem să amintim că atât Constituția, în capitolul IX, cât și Legea privind organizarea judecătorească nr.514/06.07.95 operează cu termenul „instanță judecătorească”.

La pct.210, art.400 alin.(1) din Cod nu conține cifra „207”, cea mai apropiată fiind cifra „205”. Totodată cifra „209” propusă a fi introdusă în art.400, se propune a fi introdusă și în alin.(4) al art.407 (pct.213 din proiect).

La pct.213, textul „și să aplice măsuri procesuale de constrângere” propus a fi introdus după cuvintele „se constată” din alin.(1) al art.407 nu se încadrează în structura alineatului respectiv. La alin.(4) cifrele „208-220, 220¹-220⁶” se vor scrie – „208-220⁶”

La pct.215, în alin.(1) al art.408¹ sintagma „art.284 alin.(5)-(10)” se va scrie corect – „art.284 alin.(5)-(11)”, precum se propune în pct.148. De asemenea,

alineatele art.285 urmează a fi excluse, deoarece acesta conține doar trei alineate (a se vedea pct.149 din proiect).

La pct.221, atenționăm că cifra „244” se conține și în alin (2) al art.415.

La pct.225, potrivit modificării de la pct.210 din proiect contravenția prevăzută la art.332¹ alin.(1) se examinează în fond de instanța judecătorească competentă.

La pct.428, cuvântul „cu” urmează a fi exclus, deoarece în alin.(3) al art.428 figurează antonimul lui – „fără”.

La pct.236, în modificarea de la alin.(1) al art.437 sugerăm substituirea cuvântului „necesară” prin cuvântul „obligatorie”.

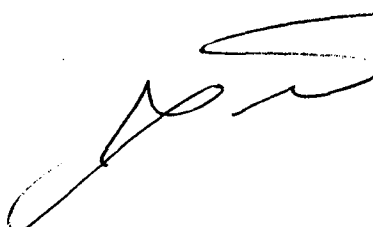
La pct.238, sintagma „Capitolul V” se va exclude ca fiind de prisos. În prima frază a alin.(2) al art.439² sintagma „poate lua” se va substitui prin cuvântul „aplică”, așa cum s-a scris în fraza a doua.

La pct.244, instituirea, în completarea propusă la art.443¹ alin.(2) și (3), sancționării pentru faptul că persoana nu a vizualizat zilnic pagina oficială a autorității din care face parte agentul constatator pare a fi cam depășită.

În concluzie menționăm că, proiectul necesită o redactare minuțioasă, în corespundere cu cerințele Legii privind actele legislative, inclusiv uniformizarea terminologiei.

Totodată, menționăm că, pe lângă proiectele deja menționate, în Parlament se află spre examinare și alte proiecte ce vizează modificarea și completarea Codului contravențional: nr.292 din 24.07.2015; nr.336 din 28.09.2015 (examinat în prima lectură la 19.11.2015); nr.354 din 30.09.2015; nr.417 din 30.10.2015; nr.418 din 30.10.2015; nr.458 din 12.11.2015; nr.459 din 12.11.2015; nr.460 din 12.11.2015; nr.461 din 12.11.2015; nr.465 din 13.11.2015. Întru evitarea suprapunerilor și conflictului de prevederi, sugerăm aplicarea art 56 din Regulamentul Parlamentului.

Ex.: lu.Cojocaru,
tel.: 022 268 461.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție